

SPÓŁKA Z O.O.

DrogMost
LUBELSKI

20-415 LUBLIN, ul. Zaciszna 16
tel./fax. (0-81) 744-00-70,
tel. (0-81) 744-13-26 Wykonawstwo

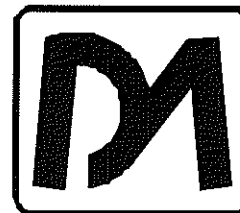
PRACOWNIA PROJEKTOWA, 20-469 Lublin ul. Wrotkowska 1b, tel./fax 0 81 743 94 70, e-mail:projektanci@drogmost.lublin.pl

REGON 008020120
NIP 712-015-68-14

KRS 0000057033 Sąd Rejonowy w Lublinie XI Wydz. Gosp. KRS
KAPITAŁ ZAKŁADOWY 50000. zł w całości opłacony
Bank PEKAO SA
IV Oddział w Lublinie
75 1240 2500 1111 0000 3764 2888

www.drogmost.lublin.pl
e-mail:info@drogmost.lublin.pl

ISO 9001-2008
nr NC 1056

Rok założenia 1988

Nr umowy

90/DM/11 z dnia 15.06.2011r.

Nr rejestru

011/11/P

Inwestor
Adres

Gmina Miasto Lublin

20-950 Lublin Plac Króla Władysława Łokietka 1
Zarząd Dróg i Mostów w Lublinie
20-071 Lublin ul. Wieniawska 14

Tytuł
opracowania

Dokumentacja projektowa przebudowy ulicy Zamkowej w Lublinie wraz z wiaduktami (na odcinku od Bramy Grodzkiej do końca wiaduktu) wraz z obiektami towarzyszącymi: schody, mury oporowe i murki.

Branża

sanitarna

Obiekt

ul. Zamkowa w Lublinie (droga gminna nr 106814L)
kanalizacja deszczowa, sieć wodociągowa

Adres

Miasto Lublin, woj. lubelskie

INFORMACJA

Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia

TOM 2

Lublin, listopad 2011 r.

Funkcja	Imię i nazwisko/ uprawnienia	Podpis
Projektant	mgr inż. Anna Leniak-Tomczyk upr. LUB/0165/PO05/05 do proj. bez ogran. w specj. sanitarnej	
Asystent	mgr inż. Monika Płowaś	
Sprawdzający	inż. Antoni Tatara upr. 2864/Lb/94 do proj. w specj. sieci sanitarne	
Prezes	inż. Andrzej Leniak	

BRANŻA SANITARNA

1. PODSTAWA OPRACOWANIA

- Prawo budowlane. Ustawa z dnia 7-07-1994r. – art.21 „a” (tekst jednolity Dz. U. Nr 156, poz. 1118 z 2006r. z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. nr 120 poz. 1126 z dnia 10 lipca 2003 r.)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47 poz. 401).

2. ZAKRES I KOLEJNOŚĆ REALIZACJI ROBÓT ZAMIERZENIA INWESTYCYJNEGO

Przedmiotem inwestycji jest przebudowa ulicy Zamkowej w Lublinie wraz z wiaduktami (na odcinku od Bramy Grodzkiej do końca wiaduktu) wraz z obiektami towarzyszącymi: schody, mury oporowe i murki. Odtworzenie wyglądu zbliżonego po remoncie w 1996 r.

Inwestycja obejmuje zadania:

- a) Przebudowa ul. Zamkowej w Lublinie w zakresie branży drogowej, mostowej i konstrukcyjnej.
- b) Przebudowa kanalizacji deszczowej w ul. Zamkowej.
- c) Wymiana i zabezpieczenie wodociągu w skrzyżowaniu z przebudowywanymi schodami.
- d) Przebudowa i zabezpieczenie linii elektroenergetycznych nN i oświetlenia ul. Zamkowej.
- e) Przebudowa i zabezpieczenie sieci telekomunikacyjnej.

Inwestycja będzie realizowana w dwóch etapach:

etap I: od km 0+000 do km 0+038 oraz etap II: od km 0+038 do km 0+078.

TOM 2 – projekt przebudowy kanalizacji deszczowej oraz wymiany i zabezpieczenia wodociągu – branża sanitarna obejmuje:

- przebudowę kanalizacji deszczowej w ul. Zamkowej:
  - proj. dwa odcinki odwodnienia liniowego:
    - odc. 1 od km 0+006,10 do km 0+024,60 (**Etap I**),
    - odc. 2 od km 0+041,37 do km 0+060,87 (**Etap II**),wraz z odc. włączającymi do proj. studni i istn. komory deszczowej;
  - projektowana studnia kanalizacyjna z włazem kanałowym w km 0+039,35 (**Etap II**);
  - proj. odcinek kanalizacji deszczowej od proj. studni kanalizacyjnej do istniejącego rurociągu kanalizacji deszczowej w km 0+039,35 (**Etap II**);
- wymianę istniejącego wodociągu, przebiegającego pod przebudowywanymi schodami, wraz z zabezpieczeniem rurą osłonową (**Etap I**);
- demontaż istniejącego uzbrojenia sanitarnego (**Etap I lub II wg opisu technicznego**).

Etap II od km 0+038 do km 0+078 obejmuje przebudowę ul. Zamkowej po wcześniejszym wybudowaniu „**Publicznego Szaletu Miejskiego**” według projektu opracowanego przez *Usługi Projektowe Krzysztof Kędziński 20-828 Lublin ul. Morawian 8.*

3. OPIS STANU ZAGOSPODAROWANIA I URZĄDZENIA OBCE

Ulica Zamkowa jest przedłużeniem ulicy Grodzkiej, przebiega od Bramy Grodzkiej w kierunku Zamku, przez wzgórze zamkowe do ronda Romana Dmowskiego (Al. Tysiąclecia z Aleją Unii Lubelskiej).

Ulica na omawianym odcinku posiada nawierzchnię w krawężnikach z kostki betonowej w kolorze szarym. Szerokość jezdni 3,50 do 4,00 m i opaski o szerokości od 0,5 do 1,20 m. Po obu stronach ulica ograniczona jest murem balustradowym z cegły czerwonej, który przykryty jest płytami z piaskowca.

Teren inwestycji zlokalizowany jest w obrębie układu urbanistycznego Starego Miasta i Śródmieścia Lublina wpisanego do rejestru zabytków woj. lubelskiego pod nr A/153 decyzją znak: KI.V-7/4/67 z dnia 27 stycznia 1967 roku.

Na terenie inwestycji występują następujące obiekty:

- Ulica Zamkowa o nawierzchni z betonowej kostki brukowej wraz z murkami,
- Wiadukt trzyprzęsłowy nad ul. Podwale,
- Schody z ul. Zamkowej na Plac Zamkowy,
- Schody z ul. Zamkowej na ul. Podwale,
- Przejście arkadowe dla pieszych.

Urządzenia infrastruktury technicznej - podziemne:

W pasie ul. Zamkowej oraz pod skarpami:

- sieć gazowa niskiego ciśnienia
- kanalizacja deszczowa kdD600
- nieczynny kabel elektryczny eN
- linie elektryczne kablowe
- kable teletechniczne
- linia kablowa nN oświetleniowa
- wodociąg wD200

W pasie ul. Podwale i Placu Zamkowego:

- kable teletechniczne
- kable elektryczne
- kanalizacja deszczowa
- sieć wodociągowa
- sieć gazowa
- sieć ciepłownicza cD2x100

Lokalizację istniejących sieci podano w projekcie budowlano-wykonawczym na planie sytuacyjno- wysokościowym rysunek nr 2.

4. SZCZEGÓŁOWY ZAKRES ROBÓT W KOLEJNOŚCI ICH WYKONYWANIA

4.1. Roboty przygotowawcze

- 1) Zagospodarowanie placu budowy.
- 2) Przeprowadzenie instruktażu pracowników w zakresie BHP, ppoż. oraz zgodnie z pkt-em 7.
- 3) Oznakowanie robót liniowych.
- 4) Wytyczenie trasy rurociągów, odwodnienia liniowego oraz lokalizacji studni kanalizacyjnej.

- 5) Przygotowanie maszyn i urządzeń do robót ziemnych oraz sprawdzenie ich stanu technicznego.
- 6) Przygotowanie na placu budowy umocnień (szalunków) do wykopów liniowych, obiektowych oraz pod wykonanie wykopów montażowych.
- 7) Przygotowanie na placu budowy materiałów do budowy: rurociągów, kształtek i łączników, rur osłonowych, elementów odwodnienia liniowego, studni kanalizacyjnej oraz innych materiałów budowlanych niezbędnych dla wykonania robót zgodnie z dokumentacją techniczną.

4.2. Roboty ziemne, umocnienie ścian wykopów i ich odwodnienie oraz podłoża pod rurociągi, studnię i odwodnienie liniowe

- 1) Zagospodarowanie placu budowy.
- 2) Wykonanie wykopów liniowych wraz z przerzutem i transportem urobku ziemnego.
- 3) Umocnienie pionowych ścian wykopów liniowych i obiektowych szalunkami stalowymi lub balami drewnianymi przy głębokości ponad 1,0 m ppt.
- 4) Odwodnienie dna wykopów (o ile potrzebne).
- 5) Podłoża z materiałów sypkich w osłonie z geosystetyku do posadowienia rurociągów i studni oraz wykonanie ich zagęszczenia zgodnie z dokumentacją techniczną.
- 6) Podłoża z betonu pod wykonanie odwodnienia liniowego i studnię kanalizacji deszczowej zgodnie z dokumentacją techniczną.
- 7) Sprawdzenie zgodności wykopów i podłoży z dokumentacją techniczną.

4.3. Montaż rurociągów, rur osłonowych, odwodnienia liniowego i studni

- 1) Ułożenie na wyrównanym i zagęszczonym podłożu w osłonie z geosyntetyku, rurociągów, rurociągów ze spadkami oraz rur osłonowych zgodnie z dokumentacją projektową.
- 2) Ułożenie na wyrównanym podłożu z betonu, dna studni oraz odwodnienia liniowego zgodnie z dokumentacją projektową.
- 3) Wykonanie zgodnie z dokumentacją połączeń z istniejącymi wodociągami i istniejącymi rurociągami kanalizacji deszczowej.
- 4) Wykonanie zgodnie z dokumentacją włączenia rurociągu kanalizacji deszczowej do istniejącej komory kanalizacji deszczowej wraz z montażem kaskady wewnętrznej.
- 5) Wykonanie prób szczelności rurociągów przy odkrytych złączach.

4.4. Posadowienie rurociągów, odwodnienia liniowego i studni kanalizacyjnej

- 1) Ułożenie na wyrównanym i zagęszczonym podłożu w osłonie z geosyntetyku rurociągów ze spadkami zgodnymi z projektem.
- 2) Wykonanie podłoża pod rurociągi, odwodnienie liniowe oraz studnię kanalizacyjną zgodnie z dokumentacją techniczną i pkt-em 4.2.
- 3) Układanie materiałów do posadowienia rurociągów zgodnego z dokumentacją techniczną w podłożu, w strefach bocznych i nad rurociągami z zagęszczeniem zgodnym z dokumentacją techniczną.
- 4) Układanie materiałów do posadowienia odwodnienia liniowego i studni kanalizacyjnej zgodnie z dokumentacją techniczną.
- 5) Zagęszczenie posadowienia rurociągów: podłoży, obsypki i zasypki do wymaganego projektem wskaźnika zagęszczenia wg Proctora zgodnie z dokumentacją techniczną.

4.5. Zasypanie wykopów

Wykopy ponad warstwą posadowienia zasypywać gruntem rodzimym z zagęszczeniem warstwami do uzyskania wymaganego projektem wskaźnika zagęszczenia.

Pod ulicą zasypanie wykopów do warstwy konstrukcyjnej nawierzchni drogowej w uzgodnieniu z branżą drogową Tom 1.

4.6. Roboty wykończeniowe

- 1) Wyrównanie terenu w miejscach po zakończonych robotach budowlanych.
- 2) Uporządkowanie placu budowy.
- 3) Zlikwidowanie bazy materiałowej i zaplecza socjalnego.
- 4) Doprowadzenie terenu do stanu pierwotnego i zgodnego z zaleceniami branży drogowej – Tom 1.

5. ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA TERENU MOGĄCE STWARZAĆ ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA I ZDROWIA LUDZI

Do elementów zagospodarowania terenu mogących stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi należą:

- urządzenia infrastruktury technicznej, a w szczególności podziemne przewody elektroenergetyczne (zagrożenie porażeniem prądem w przypadku przerwania lub dotknięcia), latarnie oświetleniowe (zagrożenie przewrócenia i porażenia prądem), sieć gazowa (zagrożenie wybuchem).
- istniejąca zieleń wysoka (zagrożenie uderzeniem w przypadku złamania lub odłamania konaru drzewa).

6. PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE PODCZAS REALIZACJI ROBÓT BUDOWLANYCH

Przy realizacji inwestycji przewiduje się wykonanie robót, których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności:

- wykopy liniowe lub obiektowe o ścianach pionowych i głębokości większej niż 1,2 m;
- roboty wykonywane przy pomocy dźwigów, jak: roboty montażowe rurociągów, rur osłonowych oraz studni kanalizacyjnej;
- wszystkie roboty wykonywane w pobliżu sieci gazowych;
- wszystkie roboty wykonywane w pobliżu wysokich drzew;
- wykonywanie robót budowlano-montażowych w skrzyżowaniach z kablami elektroenergetycznymi;
- roboty ziemne i montażowe prowadzone w skarpach lub na wiadukcie – zagrożenie upadkiem z wysokości;
- brak lub złe oznakowanie robót prowadzonych w jezdni ulicy i na wiadukcie.

7. SPOSÓB PRZEPROWADZENIA INSTRUKTARZU PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

- 1) Szkolenie pracowników w zakresie BHP.
- 2) Zasady postępowania w przypadku wystąpienia szczególnego zagrożenia.
- 3) Zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami niebezpiecznymi.
- 4) Wyznaczenie osób do robót niebezpiecznych.
- 5) Zasady stosowania środków ochrony osobistej (indywidualnej).
- 6) Zasady stosowania przez pracowników odzieży ochronnej i obuwia roboczego.
- 7) Szkolenie wstępne ogólne należy przeprowadzić dla wszystkich pracowników przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Szkolenie wstępne na stanowisku pracy należy przeprowadzić z pracownikami na określonym stanowisku pracy informujące o sposobach ochrony przed zagrożeniami oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na stanowisku. Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika.
- 8) Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie BHP należy przeprowadzać w okresach nie dłuższych niż 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku.
- 9) Szkolenia okresowe w zakresie BHP dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych powinny być przeprowadzone w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 lata, a w przypadku stanowisk szczególnie zagrożonych wypadkowo nie rzadziej niż raz w roku.

Na placu budowy winny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zdrowia pracowników;
- obsługi maszyn i urządzeń technicznych;
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i życia oraz z materiałami niebezpiecznymi;
- udzielania pierwszej pomocy.

Do pracy nie wolno dopuścić pracownika nieposiadającego wymaganych kwalifikacji, bez przeszkolenia w zakresie BHP, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują kierownicy budowy oraz majster budowy stosownie do wykonywanych obowiązków.

Kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organizację pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi,
- zapewnić likwidację zagrożeń zdrowia i życia pracowników.

Pracownicy zatrudnieni na budowie powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę.

8. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH W STREFACH SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA ZDROWIA LUB W ICH SĄSIEDZTWIE

Dla zapobieżenia niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie należy zastosować następujące środki techniczne lub organizacyjne:

- 1) Szkolenie pracowników w zakresie BHP.
- 2) Dla robót, przy których występuje ryzyko upadku z wysokości ponad 5 m – zastosować ustalenia wynikające z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. Nr 47 poz. 401).
- 3) Dla robót wykonywanych przy pomocy sprzętu (dźwigów) – zastosować ustalenia wynikające z Rozporządzenia jak w p-cie 2 – rozdział 7 „*Maszyny i urządzenia techniczne*”. Przy wykonywaniu robót maszynami i sprzętem mechanicznym należy wyznaczyć strefę niebezpieczną dla osób postronnych i odpowiednio ją oznakować. Miejsca maszyn pracujących w porze nocnej winny być odpowiednio oświetlone, a maszyny zabezpieczone w światła ostrzegawcze. Części maszyn i urządzeń będące w ruchu należy wyposażyć w odpowiednie osłony lub inne zabezpieczenia niezagrożające zdrowiu i życiu ludzi. Operatorzy maszyn i sprzętu muszą posiadać wymagane przepisami i ważne uprawnienia do ich obsługi. Niedopuszczalnym jest używanie do robót uszkodzonych lub niesprawnych technicznie maszyn i urządzeń.
- 4) Dla robót wykonywanych pod lub w pobliżu linii elektroenergetycznych napowietrznych zwrócić szczególną uwagę na wysokość zawieszenia przewodów podczas przemieszczania sprzętu budowlanego.
- 5) Roboty ziemne wykonywane w pobliżu i w skrzyżowaniach projektowanych sieci sanitarnych z kablami elektroenergetycznymi, kablami telekomunikacyjnymi, czy rurociągami należy wykonywać sposobem ręcznym ze szczególnym zwróceniem uwagi na ich skrzyżowania. Niedopuszczalnym jest wykonywanie robót ziemnych sposobem mechanicznym w miejscach skrzyżowań.
- 6) Pracowników przewidzianych do wykonywania prac wymienionych w rozdziale 6 należy przeszkolić pod kątem bezpieczeństwa ich wykonywania zgodnie z rozdziałem 7.

Opracowała:

mgr inż. Anna Leniak-Tomczyk
upr. budowlane nr LUB/0165/POOS/05
do projektowania bez ograniczeń
w specj. instalacyjnej w zakr. sieci, instal.
i urządz. ciepł., wentyl., gaz., wod. i kan.,
(Dz.U. z 2001, Nr 5, poz. 42)
nr ewid. LUB/IS/0124/06

Lublin, listopad 2011 r.